

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

МОМЧЕВ ОЛЕКСІЙ МИХАЙЛОВИЧ

УДК 658.152(477.44)

**Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими
результатами у сільськогосподарських підприємствах
Ізмаїльського району Одеської області**

АВТОРЕФЕРАТ

на здобуття освітнього ступеня: магістр
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Одеса – 2020

Кваліфікаційною роботою є рукопис
Робота виконана в Одеському державному аграрному університеті
Міністерства освіти та науки України

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор,
Стоянова-Коваль Світлана Савівна,
Одеський державний аграрний університет
професор кафедри обліку і оподаткування

Офіційні рецензенти: доктор економічних наук, професор
Добрянська Наталія Анатолівна,
Одеський національний політехнічний університет
професор кафедри адміністративного менеджменту та проблем ринку

Захист дипломної роботи відбудеться «23» грудня 2020 р. о _09:00_ на засіданні
Екзаменаційної комісії в Одеському державному аграрному університеті за адресою:
06500, м. Одеса, пров. Матросова, 4. Ауд. 722

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Важливим показником діяльності будь-якого підприємства є прибуток (збиток). Цей кінцевий результат діяльності впливає на розвиток підприємства і є вирішальним при прийнятті стратегічних рішень. Існує ряд відмінностей в підходах щодо визнання доходів та витрат, і від так, встановлення фінансового результату у бухгалтерському та податковому обліку що може здійснюватися за різними методами. Система бухгалтерського обліку в Україні містить суперечності щодо узгодженості формування фінансових результатів у відповідності до видів діяльності. Узагальнений фінансовий результат (прибуток або збиток) підприємства формується з фінансового результату від основної, іншої операційної, фінансової та інвестиційної діяльності, які в загальній сукупності становлять звичайну діяльність.

Актуальність теми полягає в тому, що основна проблема для кожного підприємства набуває питання формування фінансових результатів суб'єктів господарювання та їх облікового відображення. У бухгалтерському обліку окремо взятої організації особливе значення приділяється формуванню інформації про фінансовий результат в результаті господарської діяльності.

Питання методики та організації обліку фінансових результатів розглядають Ф.Ф. Бутинець, Н.І. Беренда, С.Ф. Голов, О.Д. Каверіна, О.В. Лишиленко, Є.В. Мних, Ю.Ю. Мороз, С.О. Ніколаєва, Л.А., О.Ю. Редько, Д.В. Шинкаренко, В.Г. Швець О.П. Феценко, А.В. Якименко, та ін.

Удосконалення організації обліку фінансових результатів через його автоматизації має важливе значення для обліково-аналітичного забезпечення керівництва об'єктивною інформацією щодо доходів та витрат діяльності і калькуляції собівартості реалізованої продукції, робіт полуг.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри обліку і оподаткування «Науково-методологічні засади обліково-аудиторського забезпечення конкурентоспроможного підприємництва» (номер державної реєстрації 0115 U 001369).

Метою роботи є дослідження організаційно-методичних та методологічних аспектів обліку, аналізу і контролю фінансових результатів в ТОВ «Оріон» Ізмаїльського району Одеської та обґрунтування пропозицій з вдосконалення організації їх обліку.

Зідачі. З мети випливають задачі кваліфікаційної роботи:

- розкрити сутність і зміст фінансових результатів;
- дослідити теоретичні основи обліку, аналізу і аудиту фінансових результатів у сільськогосподарських підприємствах;
- дати організаційно-економічну характеристику ТОВ «Оріон»;
- узагальнити визначення ролі і місця фінансових результатів у складі об'єктів бухгалтерського обліку та звітності сільськогосподарських підприємств досліджуваного району;
- дослідити основні аспекти облікової політики щодо формування інформації про фінансові результати у звітності аграрних підприємств;

– розробити шляхи вдосконалення організації обліку фінансових результатів та рекомендації з впровадження аудиту на підприємстві.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні і практичні питання організації обліку, аналізу, контролю фінансових результатів підприємства.

Об'єктом дослідження є господарські операції обліку і контролю з формування фінансового результату в конкретному аграрному підприємстві.

Суб'єктом дослідження є ТОВ «Оріон» розташоване на території села Новоозерне Ізмаїльського району Одеської області. Організаційно-правова форма господарювання – товариство з обмеженою відповідальністю

Період дослідження взятий за 2017-2019 роки.

Методи дослідження. При дослідженні організації обліку на підприємстві застосовувалися: монографічний метод дослідження, який використовується для аналізу проблем обліку доходів і витрат, підприємства; методи порівняння, аналізу і синтезу – для виявлення спільних та відмінних рис у наукових підходах до питань обліку фінансового результату підприємства; індукція, дедукція – для узагальнення та при формуванні висновків.

Інформаційною базою дослідження є нормативні документи, які регулюють питання обліку і аудиту фінансових результатів; а також підручники, навчально-методичні посібники, наукові статті. Джерелами інформації є річні фінансові звіти за 2017, 2018, 2019 роки ТОВ «Оріон», первинні документи з обліку досліджуваного підприємства, зведені документи та фінансова звітність по аграрним формуванням Ізмаїльського району.

Практичне значення одержаних результатів полягає в обґрунтуванні положень і практичних рекомендацій з удосконалення організації та методики обліку, аналізу і контролю порівняння доходів і витрат. А саме, у вдосконаленні обліково – аналітичного забезпечення управління фінансовим результатом підприємств Ізмаїльського району, про що свідчить довідка про впровадження в господарську діяльність результатів дослідження ТОВ «Оріон» (довідка № 147.11.X від 29 жовтня 2020 р.)

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати кваліфікаційної роботи доповідалися та обговорювалися на міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, і круглих столах, зокрема: Національні і світові тенденції розвитку обліку, оподаткування та контролю: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (присвяченої 60-річчю кафедри обліку і оподаткування), 21 травня 2020 р. / редкол.: І.О. Крюкова [та ін.]; Одеський державний аграрний університет.

Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (5 листопада 2020 року). — Одеса: Одеський національний політехнічний університет, 2020

Публікації. За результатами кваліфікаційної роботи опубліковано 2 наукових праці у співавторстві. Загальний обсяг публікацій становить 0,5 друк. арк.; особисто автору належить 0,2 друк. арк.

Особистий внесок здобувача полягає в розробці науково обґрунтованої концепції організації бухгалтерського обліку фінансових результатів і

внутрішньогосподарського контролю у сільськогосподарських підприємствах, що формує цілісну уяву про її сутність, принципи й функції, дозволяє формувати адекватну до вимог управління стратегічним розвитком підприємства облікову політику, використовувати її положення у забезпеченні такого управління.

Структура роботи Основний зміст викладено 83 сторінках друкованого тексту. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, що налічує додатків. Кваліфікаційна робота містить 20 таблиць, 5 рисунків, 6 додатків. Список використаних джерел налічує 69 найменувань, представлених на 8 сторінках

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми дослідження, формується мета, завдання, об'єкт та і предмет дослідження, вказується використані матеріали.

У першому розділі **«Науково-теоретичні основи обліково-аналітичного забезпечення фінансових результатів діяльності»** зроблено висновок, що хоч дискусії з цих питань ведуться десятиріччями, проте ще й досі не досягнуто необхідної чіткості та послідовності в їх вирішенні. Відсутність єдиної термінології при наявності різної методичної й теоретичної бази призводить до плутанини та необґрунтованих ускладнень, що мають бути виключеними.

В кваліфікаційній роботі, на базі критичної оцінки змісту спеціальної літератури, розкрито економічну сутність доходів, витрат і фінансових результатів,

Доходи включаються до складу об'єктів облікового процесу за принципом нарахування та відповідності доходів і витрат, відповідно до якого для визначення фінансового результату звітного періоду варто зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. Не існує в економічній науці і єдиного трактування поняття «фінансові результати». Полеміка протягом десятиліть значною мірою розгорталася навколо сутності, форм та джерел формування результатів діяльності, методики їх визначення. Найбільш раціональним, на нашу думку, є визначення при синтаксичному підході до поняття «фінансовий результат» де досліджують його структуру та особливості формування. Значна увага приділяється показникам фінансових результатів за видами господарської діяльності підприємства (операційної, інвестиційної, фінансової), особливостям їхнього формування та відображення у фінансовій звітності підприємства. Дана концепція може характеризуватися іншою назвою – «операційна», яка передбачає, що фінансовий результат виступає узагальнюючим показником сукупності фактів (операцій) господарської діяльності підприємства.

У розділі розкрито сутність поняття фінансових результатів як об'єкта обліку, з економічної та облікової точки зору. Наразі, підходи вчених у сучасній літературі до визначення поняття «фінансовий результат» з погляду вчених економістів та обліковців наведено в таблиці 1.

Визначення сутності фінансових результатів в обліковому та економічному розумінні

Аспект	Автор(джерело)	Сутність поняття «фінансові результати»
1	2	3
Економічний аспект	Вороніна О.О.	Якісна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства та зокрема відображає значущість і сталість розвитку підприємства (з погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища (з погляду структури та обсягів витрат) і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин.
	Білик Т.О.	Прибуток або збиток суб'єкта господарювання, що визначається як різниця між сукупними доходами та витратами підприємства і за позитивного його результату представляє додаткову вартість, виступає одним із джерел фінансування подальшого розвитку та поточної діяльності підприємства, основним критерієм оцінки її ефективності.
	Скалюк Р.В	Підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигод отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена у абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства.
Обліковий аспект	Ткаченко Н.М.	Утворюються з доходів діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності
	Гринавцева О.В.	Сума валового доходу від звичайної та надзвичайної діяльності підприємства, зменшеного на суму витрат, пов'язаних із виконанням господарської діяльності на підприємстві, непрямих податків та податку на прибуток за окремий звітний проміжок часу.
	Червінська С.Л.	Різниця між майновим станом підприємства на кінець і початок звітного періоду.

Джерело [9]

У другому розділі роботи «Аналіз сучасного стану обліку фінансових результатів в сільськогосподарських підприємствах Ізмаїльського району Одеської області» досліджено сучасний стан розвитку, ресурсний потенціал сільськогосподарських підприємств Ізмаїльського району Одеської області. Аналізується стан організації бухгалтерського обліку фінансових результатів на базовому підприємстві ТОВ «Оріон».

В приведених нижче таблицях наведені дані щодо економічних показників Ізмаїльського району та ТОВ «Оріон», так, результатів виробництва основних культур в ТОВ «Оріон» відносно аналогічних показників в розрізі Одеської області та Ізмаїльського району ілюструє табл 2.

Виробництво зернових культур та соняшника в ТОВ "Оріон" відносно показників Одеської області та Ізмаїльського району за 2019 рік

Показник	Зернові та зернобобові			Насіння соняшнику		
	Зібрана площа, га	Обсяг виробництва, ц	Урожайність з 1 га, ц	Зібрана площа, га	Обсяг виробництва, ц	Урожайність з 1 га, ц
Одеська область	835972	25465372	30,5	286578	5245392	18,3
Ізмаїльський район	42254	920905	21,8	8903	122653	13,8
ТОВ "Оріон"	420	8620	20,5	230	3000	13,0

Джерело: розроблено автором

Використовуючи інформацію з таблиці 3, більш детально ознайомимося з ресурсним потенціалом ТОВ «Оріон» та зробимо висновки щодо економічної ефективності використання виробничих засобів

Таблиця 3

Економічна ефективність використання виробничих засобів ТОВ «Оріон»

Показники	Періоди			В серед. за 3 роки	Відхилення	
	2017 р.	2018 р.	2019 р.		2019 р. до 2017 р., +/-	2019 р. до 2017 р., %
Вироблено на 100 га с.-г. угідь, тис. грн. чистого доходу (виручки)	2198,7	1699,3	684,3	1527,5	-1514,4	31,1
валового прибутку	558,0	339,9	136,9	344,9	-421,2	24,5
чистого прибутку	527,1	299,1	120,1	315,4	-407,0	22,8
Одержано валової продукції на 1 грн. власного капіталу, грн.	0,08	0,09	0,22	0,1	0,1	269,5
Вироблено с.-г. продукції в натуральному виразі з розрахунку: на 100 га ріллі, ц:						
зерна	402,29	520,61	1327,79	750,2	925,5	330,1
ріпаку	444,27	229,01	569,93	414,4	125,7	128,3
соняшника	322,90	389,31	462,11	391,4	139,2	143,1
Капіталовіддача, грн.	0,54	0,77	0,34	0,5	-0,2	63,6
Капіталомісткість продукції, грн.	1,87	1,31	2,93	2,0	1,1	157,1
Коефіцієнт оборотності оборот.засобів	1,15	0,45	0,17	0,6	-1,0	14,9
Коефіцієнт закріплення	0,87	2,24	5,86	3,0	5,0	671,9
Тривалість обороту, днів	319	816	2140	1092	1822	671,9
Матеріаловіддача, грн.	1,87	1,53	0,28	1,2	-1,6	15,0
Матеріаломісткість, грн.	0,53	0,65	3,55	1,6	3,0	665,1
Норма прибутку,%	9,2	5,0	2,0	5,4	-7,2	21,7
Одержано з розрахунку на середньорічного робітника, тис. грн чистого доходу (виручки)	269,4	263,0	1451,4	661,3	1182,0	538,7
валового прибутку	131,5	57,7	290,3	159,8	158,8	220,7

Отримання фінансових результатів у розрахунку на 100 га сільськогосподарських угідь протягом досліджуваного періоду поступово зменшилося внаслідок як скорочення розміру самих фінансових результатів, так і збільшення сільськогосподарських угідь у 2019 році. Збільшення валової продукції на 1 гривню власного капіталу в 2019 році в порівнянні з базовим 2017 роком майже в 2,7 разів обумовлене збільшення розмірів виробництва за рахунок отриманих в оренду додаткових посівних площ.

В таблиці 4 наведені дані щодо результатів діяльності сільськогосподарських підприємств в межах Ізмаїльського району. Дивлячись на узагальнені по району показники фінансових результатів та їх динаміку, можна зробити деякі висновки щодо окремих господарств.

Таблиця 4

Показники фінансових результатів підприємств сільського господарства Ізмаїльського району

Показники	Звітний період			В серед. за 3 роки	Відхилення	
	2017 р.	2018 р.	2019 р.		2019 р. до 2017 р., +/-	2019 р. до 2017 р., %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	784921,5	890498,6	586819,4	754079,8	-198102	74,8
Інші операційні доходи	1797,0	7598,2	1755,4	3716,9	-42	97,7
Інші доходи	6965,6	10437,5	8625,6	8676,2	1660	123,8
Разом доходи	793684,1	908534,3	597200,4	766472,9	-196484	75,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	548757,6	666994,1	519023,0	578258,2	-29735	94,6
Інші операційні витрати	36291,9	48814,6	42233,3	42446,6	5941	116,4
Інші витрати	25636,0	44869,0	32211,7	34238,9	6576	125,7
Разом витрати	610685,5	760677,7	593468,0	654943,7	-17218	97,2
Фінансовий результат до оподаткування	182998,6	147856,6	3732,4	111529,2	-179266	2,0
Податок на прибуток	3,1	39,3	2,4	14,9	-1	77,4
Чистий прибуток (збиток)	182995,5	147817,3	3730,0	111514,3	-179266	2,0

Джерело: розроблено автором

Так, доходна частина підприємств району в 2019 році зменшилася на 25 % в порівнянні з 2017 роком. При цьому собівартість реалізованої продукції в 2019 році зменшилась лише на 5,4 %, а інші витрати навпаки зросли майже на 20 %. І хоча витратна частина за 2019 рік зменшилася на 2,8 %, темпи падіння доходної частини та витрат не пропорційні, і можна впевнено сказати про збільшення собівартості реалізованої продукції по відношенню до доходів в 2019 році в порівнянні з аналогічним показником за 2017 рік.

Велика затратна частина в структурі фінансових результатів сільськогосподарських підприємств району в 2019 році зменшила чистий прибуток майже в 49 разів в порівнянні з базовим 2017 роком.

Далі в таблиці 5 розглянемо фінансові результати діяльності ТОВ «Оріон» та деякі показники ефективності господарювання.

Згідно таблиці 5 можемо зазначити, що ТОВ «Оріон» протягом досліджуваного періоду залишається прибутковим підприємством, але тенденцією зниження прибутку із року і рік. На рисунку 1 поступове зниження прибутковості підприємства, зображене у вигляді діаграми, дає більш чітке уявлення про низхідний тренд показників результатів діяльності.

Таблиця 5

Економічна оцінка фінансових результатів діяльності ТОВ «Оріон»

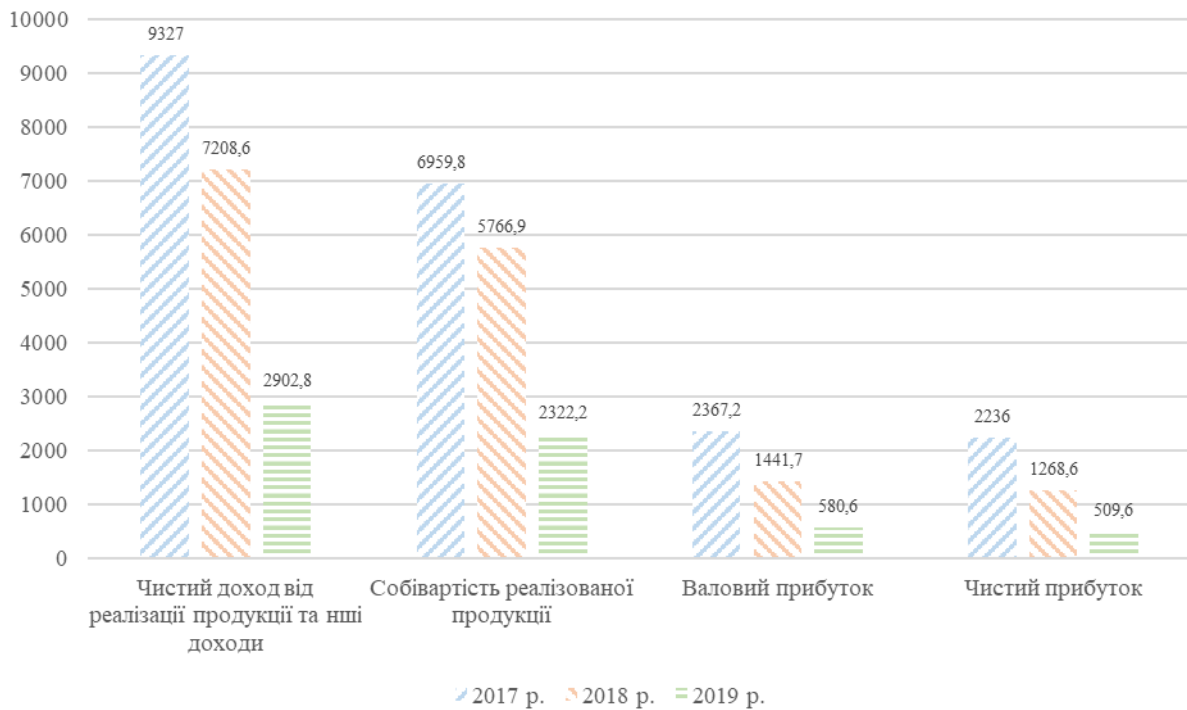
Показники	Періоди			В серед. за 3 роки	2019 рік до 2017 року, +/-	2019 рік до 2017 року, %
	2017 р.	2018 р.	2019 р.			
Чистий дохід від реалізації продукції	4849,8	6574,7	2902,8	4775,8	-1947	59,9
Інші доходи	4477,2	633,9	0	1703,7	-4477,2	0,0
Собівартість реалізованої продукції	6959,8	5766,9	2322,2	5016,3	-4637,6	33,4
Валовий прибуток	2367,2	1441,7	580,6	1463,2	-1786,6	24,5
Операційні та інші витрати	131,2	173,1	71	125,1	-60,2	54,1
Чистий прибуток	2236	1268,6	509,6	1338,1	-1726,4	22,8
Рівень рентабельності, %	32,1	22,0	21,9	25,4	-10,2	68,3
Рентабельність продажу, %	46,1	19,3	17,6	27,7	-28,5	38,1
Рентабельність власного капіталу, %	2,4	1,3	0,5	1,4	-1,9	20,7

Джерело: розроблено автором

Так у 2019 році чистий дохід від реалізації продукції склав майже 60 % від аналогічного показника за базовий 2017 рік. І не дивлячись на те, що собівартість реалізованої продукції у 2019 році зменшилася аж на третину від показника 2017 року, валовий прибуток та відповідно чистий нерозподілений прибуток за 2019 рік склали лише чверть відповідних показників базового року. Але не звертаючи увагу на такі негативні явища показники рентабельності залишаються досить високими хоч і з низхідним трендом.

Така ситуація з фінансовими результатами господарської діяльності ТОВ «Оріон» склалася у зв'язку з падінням урожайності винограду та зростанням витрат на виробництво та реалізацію. Фінансовий стан господарства є нестабільним, помітні погіршення у вище перерахованих фінансових показниках, що пов'язано з особливостями сільгоспвиробництва: сезонністю, погоднокліматичними умовами, а також з економічним управлінням підприємством.

Отже, одним з аспектом управління фінансовими результатами підприємства можна вважати налагоджений облік складових фінансового результату. Метою підприємства є забезпечення максимізації абсолютної величини чистого прибутку і стабільності його формування. При цьому прибуток (і, відповідно, управління прибутком ТОВ «Оріон») розглядаються як джерело створення достатку у формі грошових виплат і максимізації ринкової вартості підприємства.

Рис.1. Показники фінансової діяльності ТОВ "Оріон"

Джерело: розроблено автором

Наразі, управління фінансовим результатом керівництвом підприємства сприймається як бізнес-процес, що спрямовано на формування прибутку у необхідному обсязі та його ефективне використання має бути у межах часу і відповідності до загальної стратегічної мети підприємства

Фінансовий результат від операційної діяльності ТОВ «Оріон» за 2019 рік прибуток – 509,6 тис. грн., що відображається в бухгалтерських записах наступною кореспонденцією рахунків як показано в таблиці 5, для їх висвітлення використовували Додаток В кваліфікаційної роботи.

Таблиця 6

Основні бухгалтерські проводки з обліку фінансових результатів у ТОВ «Оріон» району Одеської області, 2019 рік

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, тис.грн.
		Дт	Кт	
1	Списано на фінансовий результат: - доходи від реалізації продукції	701	791	2902,8
2.	- собівартість від реалізованої продукції	791	901	2322,2
3.	- інші витрати	791	97	48
4.	- інші операційні витрати	791	94	23
5.	Визначено на фінансовий результат: - прибуток	791	441	509,6

Джерело: розроблено автором

Організовує ведення бухгалтерського обліку в досліджуваному сільськогосподарському підприємстві головний бухгалтер, даний процес

ґрунтується на Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», діючих положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку, методичних інструкціях і постановах. В цілому при правильній системі управління розвиток сільськогосподарських підприємств досліджуваного району буде економічно ефективним і принесе гарні доходи для розвитку району.

ТОВ «Оріон» немає відповідно затвердженої облікової політики у формі наказу, підприємство використовує журнально-ордерну форму обліку. Бухгалтерією займається один головний бухгалтер і касир. Перелік службових обов'язків для них у ТОВ «Оріон» розроблюється головним бухгалтером і затверджується керівником господарства. Робота бухгалтерів тісно взаємопов'язана між собою, так як облікові операції здійснюються по кількох взаємопов'язаних рахунках. Для забезпечення раціонального руху документів, тобто визначення оптимальної кількості підрозділів і виконавців для проходження кожного первинного документа та строку його перебування в цих підрозділах, розробляється графік документообігу. Документообіг у ТОВ «Оріон» не затверджений, проте рух документів на підприємстві можна охарактеризувати як відповідний чинному законодавству. Первинними документами з обліку фінансових результатів від фінансової діяльності та списання на рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" є розрахунки бухгалтерії.

Клас 7 "Доходи і результати діяльності" – призначений для узагальнення інформації про доходи і результати діяльності підприємства. Рахунок 79 призначений для узагальнення інформації про результати діяльності підприємства. Рахунки цього класу є пасивними (крім рахунку 79 "Фінансові результати" та субрахунку 704 "Вирахування з доходу") табл. 7

Таблиця 7

Бухгалтерські записи з обліку доходів від реалізації сільськогосподарської продукції ТОВ «Оріон» Ізмайльського району Одеської області, 2019

№ з/п	Зміст	Кореспондуючі рахунки		Сума, тис.грн
		Дт	Кт	
1.	Нараховано дохід від реалізації продукції рослинництва (винограду, соняшнику, зернових, ріпаку)	30,31,36, 681	701	3483,4
2.	Нараховано податок на додану вартість, акциз ний збір, інші податки з доходу від реалізації продукції рослинництва (винограду, соняшнику, зернових, ріпаку)	701	641(643)	580,6
3	Списано в кінці звітної періоду на фінансові результати доходи від реалізації продукції рослинництва (винограду, соняшнику, зернових, ріпаку)	701	791	2902,8

Джерело: розроблено автором

Таким чином, на рахунку 791 "Результат операційної Отже, ТОВ «Оріон» можна порекомендувати, в першу чергу, розробити Наказ про облікову політику, що дозволить систематизувати і упорядкувати здійснення обліку на підприємстві, а також звернути особливу увагу на проведення внутрішнього контролю обліку.

Аудит в ТОВ «Оріон», як і в більшості сільськогосподарських підприємствах Ізмаїльського району Одеської області за досліджуваний період не проводиться, а для контролю за обліком фінансових результатів здійснюється інвентаризація один раз на два роки. Інвентаризацію здійснює комісія у складі Голови комісії – директора ТОВ «Оріон» - Добрева І.І. а також головного бухгалтера – Терзі Г.П. та касира Петкової Л.І., хоча по факту усю роботу з перевірки даних обліку фінансових результатів виконує головний бухгалтер.

У третьому розділі «**Напрями удосконалення організації обліку та контроль за фінансовими результатами діяльності в сільськогосподарських підприємствах Ізмаїльського району**» на основі проведеного аналізу запропоновано напрями покращення організації обліку фінансових результатів, а також резерви підвищення ефективності фінансових результатів на прикладі ТОВ «Оріон» Ізмаїльського району Одеської області.

Прогнозування доходів в ТОВ «Оріон» є можливими:

- за рахунок збільшення обсягу реалізації продукції;
- за рахунок зниження витрат на виробництво і реалізацію продукції;

Прогнози зростання доходів в ТОВ «Оріон» за рахунок збільшення обсягу реалізації розглянемо в таблиці 8

Дані таблиці показують, що прогноз збільшення прибутку за рахунок збільшення обсягу реалізації продукції становитимуть 409,5 тис. грн. Досягти цього можливо за рахунок збільшення посівних земель, залучених внаслідок оренди додаткових земельних паїв, що дозволить збільшити обсяги виробництва зернових, ріпаку та соняшнику.

Таблиця 8

Прогноз зростання доходів за рахунок збільшення обсягу реалізації сільськогосподарської продукції в ТОВ "Оріон"

Продукція	Прогноз збільшення обсягу реалізації продукції, тис. грн.	Сума прибутку за планом, тис. грн.	Прогноз збільшення суми прибутку, тис. грн.
Зернові	994,5	1064,1	69,6
Насіння ріпаку	1404,0	1502,3	98,3
Насіння соняшнику	702,0	751,1	49,1
Виноград	2749,5	2942,0	192,5
Всього	5850,0	6259,5	409,5

Джерело: розроблено автором

Іншим важливим напрямком пошуку резервів збільшення прибутку є зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції. Для пошуку й підрахунку резервів зростання прибутку за рахунок зниження собівартості аналізують звітні дані щодо витрат на виробництво за калькуляціями, користуючись методом порівняння фактичного рівня витрат з прогресивними науково обґрунтованими нормами і нормативами за видами витрат (сировини і матеріалів, паливно-енергетичних ресурсів), нормативами використання виробничих потужностей, обладнання, нормами непрямих матеріальних витрат, капітальних вкладень тощо.

Прогнози зростання доходів за рахунок зниження собівартості реалізованої продукції на підприємстві наведені в таблиці 9

Дані таблиці 9 свідчать, що прогнози зростання доходів за рахунок зниження собівартості реалізованої продукції тваринництва в ТОВ «Оріон» становитимуть 195,3 тис. грн. Досягти зменшення собівартості реалізованої продукції можливо за рахунок оптимізації матеріальних затрат на виробництво.

Таблиця 9

Прогнози зростання доходів за рахунок зниження собівартості реалізованої продукції в ТОВ "Оріон"

Продукція	Прогноз зниження собівартості, тис. грн.	Можливий розмір собівартості, тис. грн.	Прогноз збільшення суми доходів, тис.грн.
Зернові	696,7	660,0	36,7
Насіння ріпаку	1433,4	1358,0	75,4
Насіння соняшнику	642,9	622,6	20,3
Виноград	1992,5	1929,6	62,9
Всього	4765,5	4570,2	195,3

Джерело: розроблено автором

Узагальнимо всі виявлені прогнози зростання доходів в ТОВ «Оріон» на 2021 рік в таблиці 10

Таблиця 10

Прогнози зростання доходів в ТОВ "Оріон"

Джерело резервів	Прогноз зростання доходів, тис. грн.
Збільшення об'єму продажів	409,5
Зниження собівартості продукції	195,3
Разом	604,8

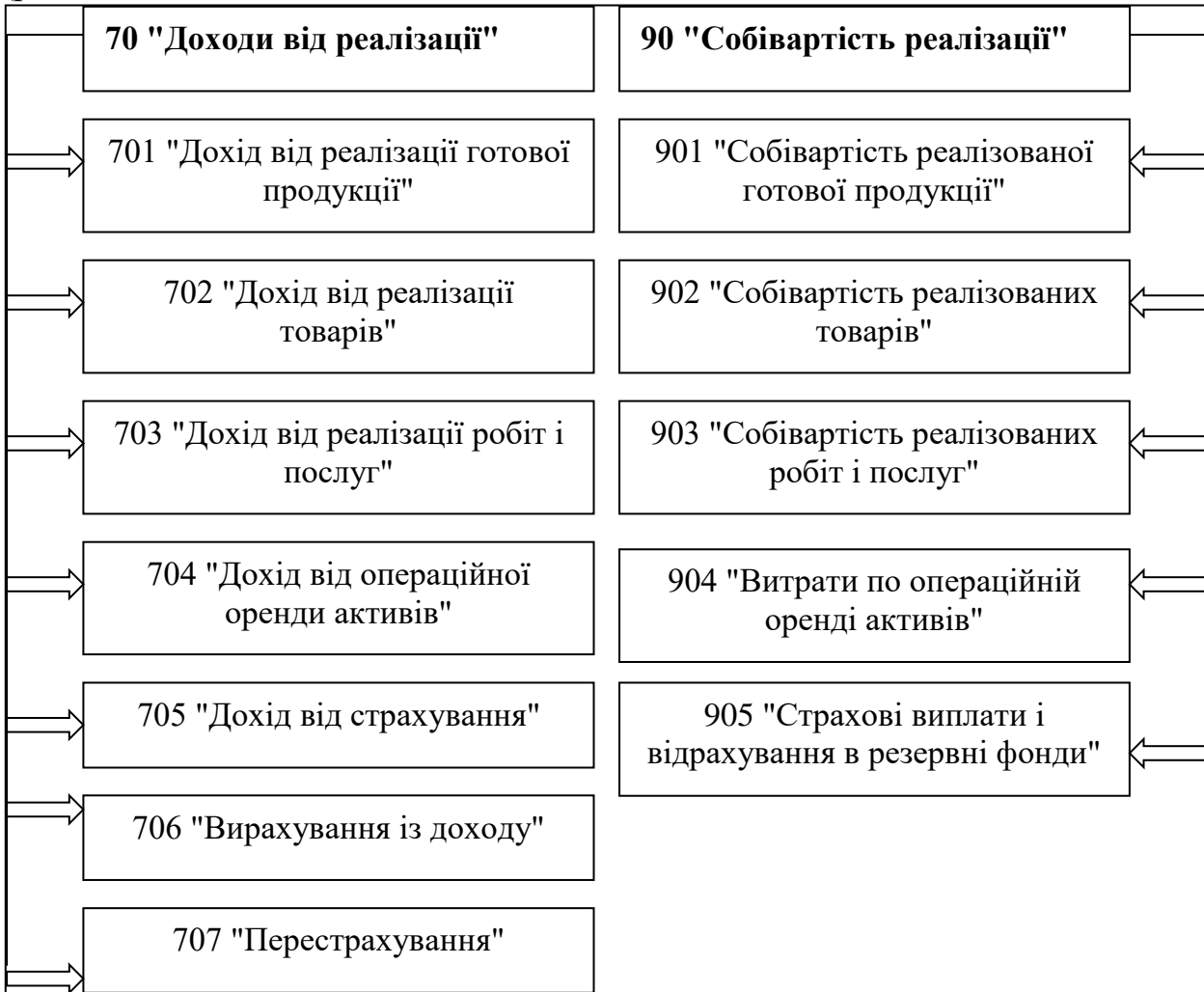
Джерело: розроблено автором

Прогнози зростання доходів від реалізації сільськогосподарської продукції в ТОВ «Оріон» становить 604,8 тис. грн., що є позитивним в збільшенні фінансових результатів на підприємстві та покращення його фінансового стану.

Отже, це оптимістичні прогнози, до речі так як і очікують провідні економісти, що зростання вітчизняної економіки продовжиться в 2021 році на фоні відновлення світової економіки, в той час як внутрішня економічна політика країни переорієнтовується на короткострокові вигоди у виробництві від економічного зростання за рахунок стабільності і стійкості до зовнішніх коливань у середньостроковий період. У цілому треба зауважити, що в умовах нинішньої економічної кризи, що охопила всі сторони української економіки, досліджуване ТОВ «Оріон» випробовує немалі складнощі відносно виконання своєї основної діяльності, що висуває на перший план завдання пошуку нових можливостей для власного розвитку.

На нашу думку, інформацію стосовно доходів від первісного визнання біологічних активів за справедливою вартістю слід розкривати лише в річній звітності, оскільки відображення доходів від первісного визнання в квартальній звітності буде фактично недоцільним та некоректним.

Дослідивши діяльність ТОВ «Оріон» і організацію обліку фінансових результатів, пропонуємо таку структуру рахунків по обліку доходів і витрат від основної операційної діяльності підприємства в розрізі відповідних субрахунків (рис. 2).

Рис. 2 Рекомендована схема рахунків по обліку доходів і витрат від основної операційної діяльності ТОВ «Оріон»

У формі 2 "Звіт про фінансові результати" ТОВ «Оріон» відображена інформація про доходи, витрати і фінансові результати підприємства. В цій формі звітності, що рекомендована керівними органами немає розкриття важливих статей, що стосується операційної діяльності. Так стаття "Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)" не розкриває інформацію про те, від якого саме об'єкта отримана ця виручка. Доцільно було б дану статтю розкривати по об'єктам:

- дохід (виручка) від реалізації товарів;
- дохід (виручка) від реалізації робіт;
- дохід (виручка) від реалізації послуг

Це дало б можливість побачити, чим саме займається підприємство, і від яких об'єктів воно отримує більше виручки (доходу), а також чистого доходу.

Розглянемо висновки і пропозиції за результатами проведеного дослідження кваліфікаційної роботи у таблиці 11.

**Заходи для покращення обліку фінансових результатів ТОВ «Оріон»
Ізмаїльського району Одеської області**

№ п/п	Результати дослідження (висновки)
1	2
1.	Для підвищення достовірності обліку розробити Наказ про облікову політику підприємства. Так, як в господарстві такий наказ відсутній, проте обрано форму обліку, форму звітності та визначено права працівників, то за рахунок аналізу роботи бухгалтерії було запропоновано примірник Наказу про облікову політику на підприємстві. У ТОВ «Оріон» не налагоджена чітка робота з первинними документами, як результат, погіршується саме управління, оскільки воно залежить від якості та достовірності, оперативності приймання – передачі інформації, налагодження довідково-інформаційної служби, чіткої організації пошуку, зберігання та використання документів. А на досліджуваному господарстві, як ми вже зазначали, відсутній графік документообігу. Для оптимізації даного питання нами запропоновано проект графіку документообігу ТОВ «Оріон»
2.	Здійснивши аналіз ведення обліку фінансових результатів у ТОВ «Оріон» Болградського району Одеської області з метою вдосконалення інформації про доходи з витратами досліджуваного підприємства було запропоновано графічні схеми рахунків, які можна виокремити як додатки до запропонованого Наказу про облікову політику досліджуваного підприємства, що дозволить чітко розуміти всю схему розподілу доходів і витрат не лише бухгалтеру, а й керівнику чи інвесторам агропідприємства.
3.	В системі організації обліку відіграє не останню роль функція контролю. Враховуючи, що у ТОВ «Оріон» навіть інвентерезаційний контроль за веденням обліку відбувається головним бухгалтером, що на нашу думку не є правильним, доцільно покласти додаткові функції внутрішнього аудиту на головного економіста (чи іншу особу) досліджуваного агроформування, що дозволить здійснювати неупереджений внутрішній аудит.
4.	Важливе місце у фінансовій політиці ТОВ «Оріон» посідає розподіл та використання прибутку, як основного джерела фінансування його інвестиційних потреб і задоволення економічних інтересів власників. подано схему напрямів можливого використання прибутку ТОВ «Оріон», що залишається в розпорядженні підприємства після сплати податків. Фонд розвитку виробництва є власним джерелом ТОВ «Оріон» що застосовується для фінансування витрат, пов'язаних зі зростання виробництва, технічним переозброєнням, вдосконаленням технології виробництва та інших потреб, що забезпечують розвиток та зміцнення матеріально-технічної бази підприємства.
5.	Для покращення ефективності функціонування ТОВ «Оріон» нами запропоновано використання нових сортів сільськогосподарських культур, розраховано перспективний план розвитку для ТОВ «Оріон». Вирощування озимої пшениці стане рентабельнішим на 30%, а насіння соняшнику на 32,6% порівняно із середнім показником за останні три роки.

Джерело: розроблено автором

Таким чином, запропоновані нами заходи покращення виробництва і продажу основних видів продукції ТОВ «Оріон» дозволять покращити загальні фінансові результати діяльності підприємства. Якщо й інші підприємства Ізмаїльського району Одеської області звернуть увагу на запропоновані нами заходи, то буде можливість покращити і систему обліку сільськогосподарських підприємств району і їх економічну ефективність, бо як ми вже з'ясували ці категорії є взаємозалежними.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідження обліково-аналітичних аспектів обліку фінансових результатів встановили, що головна передумова підвищення ефективності діяльності будь-якого підприємства – це розуміння сутності та вдосконалення облікового відображення фінансових результатів його діяльності, покращення контролю.

Тому об'єктивно існує потреба у подальшому вивченні та дослідженні проблем обліку і контролю фінансових результатів. Необхідність розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо удосконалення облікового процесу та контролю фінансових результатів діяльності підприємств з урахуванням напрацювань вітчизняної та світової облікової теорії та практики визначили актуальність теми кваліфікаційної роботи.

Нами зроблено висновок, що звітність, як інформаційна система, не тільки надає інформацію про минулі події та фінансові результати діяльності, але й має зворотній вплив, тобто дозволяє визначити пріоритетні напрями вкладень і таким чином впливати на фінансові результати майбутнього.

Неузгодженість методичних підходів у діючій нормативній базі щодо доходів, витрат, фінансових результатів, викликає необхідність виділення державного аспекту формування облікової політики, що дозволить забезпечити єдині методичні підходи до визначення кінцевого фінансового результату діяльності підприємств для цілей фінансової та податкової звітності, прозорого і обґрунтованого визначення бази оподаткування (оподатковуваного прибутку).

На сьогодні ще й досі серед аграрних підприємств не є поширеним використання аудиту, залишається як метод контролю популярною інвентаризація. Але враховуючи європейський напрям розвитку нашої країни усі молоді науковці стверджують про необхідність ведення аудиту фінансової звітності. Ще на сьогодні відсутні типові документи аудиту фінансових результатів, що є негативним явищем і ускладнює розвиток аудиту у агропідприємствах.

Досліджуваний Ізмаїльський район Одеської області має достатні можливості для ефективного ведення і розвитку аграрної діяльності, на протязі останніх трьох років даний район здійснював прибуткову діяльність, але для отримання більшого економічного ефекту необхідно використовувати інноваційні технології у виробничому процесі.

Враховуючи найбільшу кількість приватних підприємств при здійсненні агродіяльності у Ізмаїльському районі Одеської області базовим було обрано – ТОВ «Оріон». Для деталізації проведення аналізу розглянемо діяльність підприємства ТОВ «Оріон» суттєві коливання за досліджуваний період не спостерігаються в площі ріллі на протязі 2017-2019 років її площа була майже незмінною, лише у звітному році вона зросла і склала 813 га, і формується за рахунок оренди паїв у населення. ТОВ «Оріон» протягом досліджуваних останніх трьох років залишається прибутковим підприємством. Фінансовий результат у 2019 році слав 509,6 тис.грн.

Дослідження організації обліку фінансових результатів виконувалося на базовому підприємстві. Основним документом сільськогосподарських підприємств Ізмаїльського району Одеської області який складають не на один рік і яким потрібно користуватись при зміні оцінці та реєстрації фактів здійснення

всіх господарських операцій, а також при складанні фіксованих звітів є Наказ про облікову політику господарства, але у більшості підприємств району нехтують даний елемент облікової політики і у ТОВ «Оріон» він також відсутній.

Первинні документи у більшості досліджуваних аграрних підприємств і в ТОВ «Оріон» складаються в момент проведення кожної господарської операції, або якщо це можливо, то безпосередньо після її завершення. Первинні документи в основному складаються на бланках типових форм, проте є й розроблені спеціалізовані бланки в господарстві.

Також, на агропідприємствах Ізмаїльського району Одеської області і у ТОВ «Оріон» первинні документи з обліку фінансових результатів слугують основними джерелами інформації для контролю виробничої діяльності. На сільськогосподарських підприємствах досліджуваного району найпоширенішою є журнально-ордерна форма обліку та автоматизована форма обліку.

ТОВ «Оріон» здійснює ведення обліку за журнально-ордерною формою, що заснована на принципі систематизації і накопичення даних первинних документів безпосередньо в реєстрах аналітичного та синтетичного обліку відповідно до Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні. На підприємстві не створено поточний архів для зберігання документів за поточний рік, по яких складено і подано звітність і ті, до яких працівники бухгалтерії часто звертаються.

Аудиторська перевірка у ТОВ «Оріон» не здійснюється, а проводиться інвентаризація раз на два роки, здійснює її головний бухгалтер. Було проаналізовано можливу методика проведення аудиту фінансових результатів. В результаті проведеного аудиту ТОВ «Оріон» області було надано позитивний. Тобто варто відмітити, що у досліджуваному районі керівники більшості агроформувань не мають змоги проводити аудит власних підприємств, вважаючи це не доцільним.

Для підвищення достовірності та ефективності організації обліку ТОВ «Оріон» запропоновано наступні заходи:

1. Для підвищення достовірності обліку розробити Наказ про облікову політику підприємства. Так, як в господарстві такий наказ відсутній, проте обрано форму обліку, форму звітності та визначено права працівників, то за рахунок аналізу роботи бухгалтерії було запропоновано примірник Наказу про облікову політику на підприємстві. У ТОВ «Оріон» не налагоджена чітка робота з первинними документами, як результат, погіршується саме управління, оскільки воно залежить від якості та достовірності, оперативності приймання – передачі інформації, налагодження довідково-інформаційної служби, чіткої організації пошуку, зберігання та використання документів. А на досліджуваному господарстві, як ми вже зазначали, відсутній графік документообігу. Для оптимізації даного питання нами запропоновано проект графіку документообігу ТОВ «Оріон».

2. Здійснивши аналіз ведення обліку фінансових результатів у ТОВ «Оріон» з метою вдосконалення інформації про доходи з витратами досліджуваного підприємства було запропоновано графічні схеми рахунків, які можна виокремити як додатки до запропонованого Наказу про облікову політику

досліджуваного підприємства, що дозволить чітко розуміти всю схему розподілу доходів і витрат не лише бухгалтеру, а й керівнику.

3. Запропоновано удосконалення відображення доходів у фінансовій звітності підприємства. На рахунку, наприклад 70 "Доходи від реалізації", по кредиту відображається чистий дохід, а за дебетом - належна сума непрямих податків.

4. В системі організації обліку відіграє не останню роль функція контролю. Враховуючи, що у ТОВ «Оріон» навіть інвентаризаційний контроль за веденням обліку відбувається головним бухгалтером, що на нашу думку не є правильним, доцільно покласти додаткові функції внутрішнього аудиту на головного економіста (чи іншу особу) досліджуваного агроформування, що дозволить здійснювати неупереджений внутрішній аудит.

5. Важливе місце у фінансовій політиці ТОВ «Оріон» Ізмаїльського району Одеської області посідає розподіл та використання прибутку, як основного джерела фінансування його інвестиційних потреб і задоволення економічних інтересів власників. подано схему напрямів можливого використання прибутку ТОВ «Оріон», що залишається в розпорядженні підприємства після сплати податків.

Впровадження запропонованих вищих заходів дасть змогу раціональній організації синтетичного і, особливо, аналітичного обліку фінансових результатів, налагодити відповідний контроль за обліком фінансових результатів підприємства, що буде сприяти підвищенню точності бухгалтерської інформації, дасть змогу вчасно приймати необхідні управлінські рішення, що в свою чергу посилять фінансовий стан як базисного підприємства ТОВ «Оріон», так і іншим агроформуванням Ізмаїльського району Одеської області.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ

1. Стоянова-Коваль С., Момчев О., Актуальні питання організації обліку в аграрних формуваннях *Національні і світові тенденції розвитку обліку, оподаткування та контролю*: Збір. наук. мат. Всеукраїнської науково-практичної конференції (присвяченої 60-річчю кафедри обліку і оподаткування), 21 травня 2020 р. / редкол.: І.О. Крюкова [та ін.]; Одеський державний аграрний університет. Одеса: ВМВ-Принт», 2020. 262 с. С. 43-46

2. Стоянова-Коваль С.С., Момчев О.М. Теоретичні підходи державного регулювання аграрного сектора економіки *Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління*: Збір. наук. мат. III МНПК (5 листопада 2020 року). — Одеса: Одеський національний політехнічний університет, 2020 — URL: https://economics.opu.ua/files/science/admin_men/2020/tezy.pdf

Анотація

Момчев О.М. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами у сільськогосподарських підприємствах Ізмайльського району Одеської області.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня - магістр спеціальність 071 «Облік і оподаткування» Одеський державний аграрний університет. Одеса, 2020.

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню актуальній та важливій проблематиці обліково-аналітичного забезпечення фінансових результатів у сільськогосподарських підприємствах з урахуванням сучасних умов господарювання.

Наводиться аналіз показників ефективності функціонування аграрних підприємств досліджуваного району, а також розкрито питання ведення обліку фінансових результатів сільськогосподарських підприємств.

Визначено переваги, вдосконалення ведення обліку грошових коштів на підприємствах; розроблено проект Наказу про облікову політику для ТОВ «Оріон» та графік документообігу; запропоновано методику впровадження аудиту фінансових результатів; розраховано проект підвищення економічної ефективності фінансових результатів на прикладі базового підприємства.

Ключові слова: доходи, витрати, фінансові результати, облік, аналіз, аудит, рентабельність, прибуток.

Аннотация

Момчев А.М. Учетно-аналитическое обеспечение управления финансовыми результатами в сельскохозяйственных предприятиях Измаильского района Одесской области.

Квалификационная работа на получение образовательной степени – магистр специальности 071 "Учет и налогообложение" Одесский государственный аграрный университет. Одесса, 2020.

Квалификационная работа посвящена изучению актуальной и важной проблематике учета, анализа и аудита финансовых результатов в сельскохозяйственных предприятиях с учетом современных условий ведения хозяйства.

Приводится анализ показателей эффективности функционирования аграрных предприятий исследуемого района, а также раскрыт вопрос ведения учета финансовых результатов сельскохозяйственных предприятий.

Определены преимущества, совершенствование ведения учета денежных средств на предприятиях; разработан проект Приказа об учетной политике для ООО «Оріон» и графики документооборота; предложена методика внедрения аудита финансовых результатов рассчитан проект повышения экономической эффективности финансовых результатов на примере базового предприятия.

Ключевые слова: доходы, расходы, финансовые результаты, учет, анализ, аудит, рентабельность, прибыль.

Annotation

Momchev A.M. Accounting and analytical support for the management of financial results in agricultural enterprises of the Izmail district of the Odessa region

Master's work in obtaining an educational degree - Master of specialty 071 "Accounting and Taxation" Odessa State Agrarian University. Odessa, 2020.

The master's work is devoted to the study of actual and important problems of accounting, analysis and audit of financial results in agricultural enterprises, taking into account modern farming conditions.

The analysis of indicators of the effectiveness of the functioning of agricultural enterprises in the study area is presented, and the issue of recording the financial results of agricultural enterprises is disclosed. Advantages, improvement of accounting of funds at enterprises are determined; a draft of an Order on Accounting Policy for LLC "Orion" and schedules of document circulation; the technique of introduction of audit of financial results is offered the project of increase of economic efficiency of financial results on an example of the base enterprise is designed.

Keywords: income, expenses, financial results, accounting, analysis, audit, profitability, profit.